

institut alternativa

PRAZNINE U IZVJEŠTAVANJU

O REFORMAMA U OBLASTI VLADAVINE PRAVA

Naziv publikacije:

Praznine u izvještavanju o reformama u oblasti vladavine prava

Izdavač:

Institut alternativa

institut alternativa

Bulevar Džordža Vašingtona, 57, I/20

Podgorica, Crna Gora

Tel/Fax: (+382) 20 268 686

E-mail: info@institut-alternativa.org

Website: www.institut-alternativa.org

Za izdavača:

Stevo Muk, predsjednik Upravnog odbora

Urednik:

Stevo Muk

Autorka:

Dina Bajramspahić

Dizajn i prelom:

Ana Jovović

Podgorica, maj 2018.

Kingdom of the Netherlands

Ova analiza nastala je u okviru projekta „Ka efikasnijoj borbi protiv korupcije“, koji sprovodi Institut alternativa, uz finansijsku podršku Ambasade Kraljevine Holandije. Svi rezultati projekta isključiva su odgovornost Instituta alternativa i ni na koji način ne odražavaju stavove donatora.

CIP - Каталогизација у публикацији
Национална библиотека Црне Горе, Цетиње

ISBN 978-9940-533-72-4
COBISS.CG-ID 36099600

UVOD

Iako su reforme u oblasti vladavine prava započele prije 20 godina¹, doba dinamičnih zakonodavnih i institucionalnih promjena započinje pripremanjem za otvaranje prego-
varačkih poglavlja 23 i 24, tokom 2012. godine. Usvajanje Akcionih planova za ova dva
poglavlja u narednoj godini, čija je sadržina bila jasno i precizno usmjerena preporukama
datim u Analitičkom pregledu usklađenosti zakonodavstva za ova dva poglavlja (screen-
ing izvještaji), na najsveobuhvatniji način objedinjuje reforme u velikom broju oblasti, od
reforme pravosuđa, represivne i preventivne borbe protiv korupcije, svih ljudskih prava,
od migracija, azila, zaštite granica, borbe protiv organizovanog kriminala, itd.²

Pet godina kasnije, pitanje „glomaznosti“ pristupa reformama postavlja se kao jedna
od mogućih prepreka za bolje usmjerene reforme koje zadiru u srž problema u datim
oblastima. Složenost oblasti, veliki broj predviđenih mjera, uključenost brojnih institucija,
srodni strateški dokumenti koji se sprovode uporedo i dr. doveli su do nekoliko paralelnih
procesa izvještavanja. Nijedan od ovih procesa izvještavanja nije u potpunosti zadovo-
ljio kriterijume dobrog monitoringa i evaluacije, koji su preduslov za kvalitetno upavlja-
nje reformama i pravovremeno reagovanje i ispravljanje uočenih nedostataka.

Cilj ove analize je da ukaže na praznine i propuste u izvještavanju koji otežavaju praće-
nje i nastojanje da reformski procesi postignu pune učinke i očekivane efekte. Osim
toga, analiza teži da pruži podsticaj za pomjeranje izvještavanja sa strogo procesnog
(na nivou aktivnosti – „realizovano/nerealizovano“) na izvještavanje usmjereno na uticaj
i rezultate i izvještavanje koje koristi proces prikupljanja podataka za identifikovanje
problema i prepreka za ostvarenje cilja i njihovo prevazilaženje.

1 / Primjer, prvi Program reforme pravosuđa usvojen je 1998. godine.

2 / Oblast Pravda, sloboda i bezbjednost, u okviru Poglavlja 24, podijeljena je na 12 podoblasti. To su: azil, migracije, vize, spoljne granice i šengenska pravna tekovina, suzbijanje organizovanog kriminala, suzbijanje zloupotrebe droga, suzbijanje trgovine ljudima, suzbijanje terorizma, pravosudna saradnja u građanskim i privrednim stvarima, pravosudna saradnja u krivičnim stvarima, policijska saradnja i carinska saradnja.

Poglavlje 23, osim već pomenutih, obuhvata i oblasti prava građana EU i saradnju Vlade s nevladinim organizacijama.

IZVORI INFORMISANJA I NJIHOVA „UPOTREBNA VRIJEDNOST“

Oblast vladavine prava jedna je od najširih, ali i najizazovnijih u crnogorskim pregovorima s Evropskom unijom jer, između ostalog, direktno zadire u poluge vlasti i široku diskreciju u odlučivanju, koju je crnogorska uprava tradicionalno gajila u nekoliko ključnih oblasti.

Polazeći od te važnosti, Vlada Crne Gore, kao nosilac reformi u ovoj oblasti, redovno usvaja više izvještaja s informacijama o novinama u oblastima vladavine prava, od kojih su ključni:

- a. izvještaji o sprovođenju Akcionih planova za poglavlja 23 i 24, koji se usvajaju dva puta godišnje;
- b. tabele s bilansima rezultata u poglavljima 23 i 24, kao aneksi izvještaja o sprovođenju AP;
- c. prilozi izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori, koji se takođe sačinjavaju dva puta godišnje;
- d. izvještaji o sprovođenju sektorskih strategija i akcionih planova;
- e. godišnji izvještaji o radu ministarstava i drugih državnih organa, itd.

Sudski i Tužilački savjet realizuju reformske mjere predviđene Vladinim dokumentima, o kojima Vladi dostavljaju informacije, a samostalno usvajaju godišnji izvještaj o radu sudova i Državnog tužilaštva.

Osim navedenog, Vlada usvaja ad hoc informacije i analize o pojedinim pitanjima iz navedenih oblasti, dok, s druge strane, Evropska unija ima mogućnost direktnog pribavljanja potrebnih podataka od strane nadležnih organa u tzv. peer review misijama.

Iako ovo predstavlja veliki broj izvora informacija o stanju u oblasti vladavine prava, sa stalnom tendencijom proliferacije i usvajanja novih dokumenata, kada se kvalitativno pogledaju sve te informacije – između njih međusobno ima neslaganja, „korisnih nejasnoća“, prećutanih problema, „napumpavanja“ statistike prikazivanjem slučajeva koji nisu od velikog društvenog značaja, irelevantnih podataka, itd, zbog čega i u EU smatraju da se izvještavanje mora unaprijediti.³

3 / Stav iz intervjua s predstavnikom EU.

Međutim, ključni problem je da nijedan od navedenih izvještajnih instrumenata tokom posljednjih nekoliko godina nije služio kao mehanizam za intervenciju institucija i Vlade u odnosu na stanje u datim oblastima, npr. usvajanjem zaključaka i davanjem preporuka za usvajanje dodatnih mjera koje bi obezbijedile realizaciju ciljeva.

Primjer koji oslikava praksu je realizacija mjera u poglavlju 23 „Pravosuđe i temeljna prava”. Institut alternativa je u junu 2017. godine javno i na sastanku Radne grupe za ovo poglavlje ponovio svoju inicijativu da se usvoje dopunske mjere kojima će se obezbijediti postizanje pelaznih mjerila u ovom poglavlju budući da realizacija preostalih mjera neće dovesti do toga. Ispunjenje privremenih mjerila uslov je za dobijanje završnih mjerila za ovo poglavlje od Evropske komisije.

Jedan od argumenata za predlog IA bio je i to da su se tokom četvorogodišnjeg perioda sprovođenja Akcionog plana pojavile i brojne objektivne prepreke za uspješniju realizaciju mjera, a tokom primjene „novog” zakonodavstva, pojavili su se i određeni praktični izazovi na koje ukazuju NVO, ali i predstavnici institucija obuhvaćenih reformama.

Osim nalaza IA, i podaci iz Vladinog izvještaja o sprovođenju AP⁴, koji je razmatran na istoj sjednici, ubjedljivo su pokazivali da primjena zakona još uvijek nije pravilo nego izuzetak. Prema Vladinom izvještaju, u petoj godini od otvaranja pregovora, u prvih šest mjeseci 2017. godine ključne mjere nisu bile realizovane ili su bile realizovane djelimično. (Primjer 20 takvih mjera pogledati u Aneksu 1 ovog izvještaja.)

Pitanje odgovornosti za nerealizaciju i/ili nedovoljno uspješnu realizaciju mjera nije postavljano, nisu analizirani uzroci niti predložene dopunske mjere koje bi obezbijedile punu realizaciju.

Paradoksalno, i predstavnici pravosuđa smatraju da je Akcioni plan zastario i da je neophodna revizija⁵, ali Ministarstvo pravde, koje rukovodi ovom Radnom grupom, ne pokazuje interesovanje za unapređenje stanja ni godinu dana nakon rasprave o predlogu IA.⁶

4 / Peti polugodišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 23. pregovaračko poglavlje – Pravosuđe i temeljna prava, za period januar – jun 2017, s Drugim polugodišnjim izvještajem o realizaciji Operativnog dokumenta za sprečavanje korupcije u oblastima od posebnog rizika – Aneksa Akcionog plana za 23. pregovaračko poglavlje

5 / Informacija iz intervjua s predstavnicima pravosuđa i stav Udruženja sudija, javno izrečen na sastanku predstavnika NVO sa glavnim pregovaračem.

6 / Zapisnik o sastanku Radne grupe za poglavlje 23.

SUPROTSTAVLJENE STATISTIKE

Iako je IA ukazivao na probleme u izvještavanju tokom svih pet godina trajanja pregovora, nadležni organi nisu prepoznali interes u prevazilaženju očiglednih problema.

Osim što je izvještavanje nerazumljivo, dvosmisleno i svjesno napravljeno tako da se ne može pratiti šta se desilo s konkretnim slučajevima (kada su, na primjer, u pitanju korupcija, organizovani kriminal, diskriminacija, napadi na novinare, itd.), a ova konstatacija važi za sve javno dostupne izvještaje, statistike koje vode u državnim organima postavljene su tako da se ne može pratiti rad međusobno povezanih organa.

Primjera radi, policija statistički izvještava o krivičnim djelima, Državno tužilaštvo o licima protiv kojih je pokrenut postupak za konkretna krivična djela, dok sudovi izvještavaju o predmetima (koji mogu obuhvatati i više lica i više krivičnih djela). Iako je jasno da se zbog takvog izvještavanja ne može uraditi kvalitativna procjena rada ovih organa, posebno da se ne može vidjeti šta je od onoga što je „krenulo” iz policije „stiglo” do pravosnažnosti, ne postoji interesovanje da se uloži napor da se izvještavanje unaprijedi i standardizuje.

Iako Vlada koordinira izvještavanje svih organa koji vode različite statističke podatke, ona ništa nije preduzela u vezi s ovim problemima. Da je prevazilaženje ovih razlika moguće, primjer je Tripartitna komisija⁷, koja je funkcionisala 2007–2012.⁸ i koja je usaglašavala statistike tri organa za krivična djela korupcije i organizovanog kriminala.

7 / Tripartitna komisija formirana je Odlukom potpredsjednika Vlade Crne Gore za evropske integracije od 10. oktobra 2007. godine, kako bi se omogućila analiza predmeta iz oblasti organizovanog kriminala i korupcije, kao i izvještavanje i izrada jedinstvene metodologije statističkih pokazatelja u oblasti organizovanog kriminala i korupcije. Zadatak Tripartitne komisije je da po utvrđenoj jedinstvenoj metodologiji izvrši statističku obradu podataka neophodnih za ocjenu obima i rasprostranjenosti koruptivnih krivičnih djela i krivičnih djela u oblasti organizovanog kriminala, imajući u vidu različite kriterijume koje policija, tužilaštvo i sudovi uzimaju kao osnov za praćenje i postupanje.

8 / Tripartitna komisija prestala je da postoji ukidanjem Nacionalne komisije za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, čiji rad su nastavile radne grupe za poglavlja 23 i 24, u pogledu tema koje pokrivaju, ali ne i metoda funkcionisanja.

PRIMJERI SUGESTIVNOG IZVJEŠTAVANJA I „DOVOĐENJA U ZABLUDU“

Osim nekonzistentnosti u pristupu izvještavanju, javlja se i problem izvještavanja kojim se navodi na zabludu i ne prikazuje stvarno stanje u određenim oblastima. Primjer je izvještavanje u kojem se precizno ne objašnjava razlika između zamrznute imovine, privremeno i trajno oduzete i onoga što je novčani dio izrečene sankcije, zbog čega se stiče pogrešan utisak o uspješnosti finansijskih istraga koji u potpunosti ne odgovara stvarnim rezultatima.

Drugi primjer je izvještavanje u oblasti slobodnog pristupa informacijama, u kojem se ne objašnjava da nisu cjeloviti podaci koje Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama dostavlja RG za poglavlje 23. Naime, ova Agencija ne prima ažurno podatke od svih organa vlasti, pa brojke koje dostavlja nisu niti tačan ukupan broj zahtjeva za slobodan pristup informacijama koje su uputili građani svim organima, niti tačan broj odgovorenih zahtjeva. S tim u vezi, nije reagovano da se obezbijedi da svi organi vlasti dostavljaju podatke AZLPSPi u skladu sa zakonskom obavezom koju imaju.

Treći primjer je izvještavanje o pitanjima u kojima je predviđeno pravo na pravni lijek i višestepeno odlučivanje. Tako se npr. o disciplinskoj odgovornosti državnih i policijskih službenika i namještenika izvještava samo na nivou Disciplinske komisije, dok zvanično izvještavanje ne sadrži činjenicu da se brojne odluke poništavaju od strane Komisije za žalbe.

Konačno, javljaju se i materijalne greške, pa je tako npr. u jednom slučaju izvještavano da je pokrenut jedan postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti državnog tužioca u izvještajnom periodu, a zapravo nije bilo takvih slučajeva.⁹

9 / „FOS priča: Varljiva Vladina statistika na putu ka EU“, 4. 3. 2018, dostupno na: <https://fosmedia.me/infos/drustvo/fos-prica-varljiva-vladina-statistika-na-putu-ka-eu-foto>

TRANSPARENTNOST KAO PREDUSLOV ZA PARTICIPACIJU

Iako su napravljeni određeni pomaci u pogledu transparentnosti izvještavanja, oni su zadržani na nivou pojedinačnih primjera, a ne kako sistemska odluka da se proaktivno obezbijedi da proces bude otvoren.

Naime, Zakonom o slobodnom pristupu informacijama propisana je obaveza objavljivanja svih informacija koje su dostavljene na osnovu ovog zakona. Na taj način, a na osnovu zahtjeva za slobodan pristup informacijama IA, objavljene su npr. tabele s bilansima rezultata u poglavljima 23 i 24. Iako su ovi podaci aneksi izvještaja o sprovođenju AP za poglavlja 23 i 24, oni se ne objavljuju uz izvještaje koje objavljuje Vlada na svom portalu. Međutim, državni organi nakon toga nisu

započeli praksu proaktivnog objavljivanja ovih podataka svakih šest mjeseci, već njihovo objavljivanje i dalje čeka na nečiji redovan zahtjev za slobodan pristup informaciji.

Drugi takav primjer su peer review izvještaji, koje pripremaju eksperti koje je angažovala Evropska unija i u kojima se analizira stanje u određenim oblastima iz domena vladavine prava. Nakon godina tužbi¹⁰ IA protiv Ministarstva evropskih poslova (MEP), Institutu alternativa dostavljeni su ovi izvještaji u dva navrata i na osnovu istog objavljeni su na internet stranici MEP-a. Iako su sudski postupci koje je IA vodio protiv MEP-a potvrdili da nema osnova za njihovu tajnost, a objavljivanje izvještaja pokazalo da se nije desila nikakva šteta nakon objavljivanja, njihovo proaktivno objavljivanje nije postalo praksa. Međutim, za razliku od tabele s bilansima rezultata, koji se pripremaju svakih šest mjeseci, prepreka za redovno traženje peer review izvještaja jeste činjenica da za interesovanim stranama nije uvijek poznato da je neki izvještaj sačinjen i da je neka oblast analizirana od strane eksperata Evropske komisije, pa ih ne mogu ni tražiti.

Na osnovu peer review izvještaja donose se brojne odluke vezane za kreiranje javnih politika u Crnoj Gori u oblasti vladavine prava i njihova netransparentnost onemogućava zainteresovane strane da učestvuju u ovim procesima na ravnopravnoj osnovi.

¹⁰ / Detaljnije o tome dostupno na: <http://institut-alternativa.org/saopstenje-upravni-sud-usvojio-tuzbu-instituta-alternativa/>

Osim toga, budući da je proces pripreme ekspertskih izvještaja nedovoljno transparentan, dolazi do rizika da eksperti budu dovedni u zabludu i navedeni na pogrešne zaključke. Primjer je ekspertski izvještaj o upravljanju vanjskom granicom, u kojem autor navodi da je iz MUP-a obaviješten o tome da crnogorskoj graničnoj policiji nedostaje 600 policijskih službenika i preporučio hitno zapošljavanje i obuke. Međutim, iz MUP-a su propustili da objasne da u Upravi policije takođe ima 280 neraspoređenih službenika¹¹ i da je crnogorska policija najbrojnija u Evropi po glavi stanovnika¹². S tim u vezi, ključno je istaći da ovaj primjer pokazuje da se prostor za debatu o racionalnosti određene preporuke smanjuje kada o njoj postoji saglasnost između Vlade i EU, dok su druge zainteresovane strane isključene iz dijaloga.

PRILOZI IZVJEŠTAJU EVROPSKE KOMISIJE

O nedostatnostima dosadašnjeg izvještavanja najbolje govori činjenica da je Evropska komisija krajem 2017. godine dostavila Vladi 1289 pitanja s preporukom da se na njih

odgovori kroz redovno izvještavanje. Nakon zahtjeva za slobodan pristup informacijama IA, pitanja su takođe objavljena na sajtu MEP. Međutim, kada je u pitanju oblast vladavine prava, pitanja se nisu u bitnoj mjeri odrazila na Vladin Prilog i na njih mahom nije odgovoreno.

Pa ipak, ovi Vladini prilozi spadaju u informativne i korisne izvore informacija, posebno kada se uporede s izvještajima o sprovođenju akcionih planova za poglavlja 23 i 24, koji su zbog složene strukture često nerazumljivi i za predstavnike državnih organa,¹³ a posebno za predstavnike EU, koji najčešće traže informacije mimo ovih izvještaja.¹⁴

11 / Detaljnije informacije o neraspoređenim policijskim službenicima dostupne su na: <http://institut-alternativa.org/nabijelom-hljebu-i-po-odlukama-na-crno/>

12 / Komparativni podaci o brojnosti crnogorske policije dostupni su na: <http://www.vijesti.me/vijesti/kriminal-opada-policija-se-ne-smanjuje-po-ubistvima-odmah-iza-kosova-992213>

13 / Komentar iz intervjua

14 / Intervju sa predstavnicima EU.

AD HOC DINAMIČKI PLAN? PARALELNE STRUKTURE

Uprkos tome što se Vlada uporno hvali učešćem civilnog društva u crnogorskim pregovorima, ona uporno nastavlja da kreira paralelnu pregovaračku strukturu i paralelne dokumente u odnosu na važeće, iz čije pripreme i praćenja su isključene NVO. Naime,

nakon što je osnovala Savjet za vladavinu prava, kao paralelnu strukturu Radnim grupama za poglavlja 23 i 24 sa potpuno istom svrhom postojanja, u februaru 2018. godine Vlada Crne Gore usvojila je Dinamički plan rada na privremenim i završnim mjerilima pregovaračkih poglavlja Crne Gore s Evropskom unijom.¹⁵

Budući da sadržina Plana nije poznata, nije jasno kakva je veza između ovog dokumenta i akcionih planova za ova poglavlja niti da li su predviđene nove mjere koje bi podstakle realizaciju mjerila.

Iako je Crna Gora prva zemlja koja je uključila predstavnike nevladinih organizacija u zvaničnu pregovaračku strukturu, preciznije radne grupe za pregovaračka poglavlja, NVO nisu javno pozvane da učestvuju u pripremi, čak ni za ona poglavlja čiji su formalno članovi. Ovo se odnosi i na oblasti vladavine prava (poglavljia 23 i 24¹⁶).

Premda se nijedan razlog za nedostupnost ovog dokumenta ne može pronaći¹⁷, do zaključenja ove analize Ministarstvo evropskih poslova nije dostavilo Institutu alternativa ovaj Plan. Ministarstvo pravde kao nosilac reformi u poglavlju 23 takođe nije dostavilo IA Plan već prosljedilo zahtjev MEP-u, iako je u faktičkom posjedu ovog dokumenta.

Zanimljivo je i da je Vlada predvidjela da Ministarstvo evropskih poslova „na mjesečnom nivou obavještava Vladu o sprovođenju Dinamičkog plana”. Od februara 2018. do kraja maja 2018. na dnevnom redu Vlade nije bilo izvještaja i informacija o sprovođenju Dinamičkog plana, a Ministarstvo evropskih poslova je u međuvremenu ukinuto.

15 / Informacija o posebnoj sjednici Vlade na kojoj je usvojen Dinamički plan (održana 16. 2. 2018): <http://www.predsjednik.gov.me/vijesti/181768/Vlada-odrzala-Posebnu-sjednicu-na-temu-Evropske-agende-ispunjavanje-obaveza-evropske-integracije-duznost-je-svih-segmenata-drust.html>

16 / U radnoj grupi za poglavlje 24 nema članova iz reda nevladinih organizacija.

17 / Osim što nema nikakvog osnova da ovaj dokument bude nedostupan za građane, paradoksalno je da je nedostupan i za članove Radnih grupa, pa čak i one članove koji su potpisali izjavu o tajnosti kojom su se obavezali na čuvanje podataka u skladu sa Zakonom, kao što je slučaj sa predstavnicom IA. Time se članovi radnih grupa iz redova NVO po ko zna koji put dovede u neravnotežan položaj.

IZVJEŠTAVANJE KOGA?

Od otvaranja pregovora u poglavljima 23 i 24, Vlada i nadležna ministarstva nikada nisu sačinili informacije orijentisane na obavještavanje građana o ključnim rezultatima reformi u okviru ova dva poglavlja. Osim što su zvanični izvještaji pisani izrazito birokratskim jezikom, takođe su i vrlo obimni i nerazumljivi. Tako je, recimo, Izvještaj o sprovođenju Akcionog plana za poglavlje 23, za period jul – decembar 2017, imao 352 stranice, i dodatnih 60 stranica za Izvještaj o sprovođenju Operativnog dokumenta za sprečavanje korupcije u oblastima od posebnog rizika¹⁸, ali se u njima može vrlo malo saznati o uticaju realizovanih mjera i aktivnosti, iako ovaj Akcioni plan sadrži i niz indikatora uticaja.

Iako se radi o najvažnijim reformskim procesima od značaja za građane, izvještavanje je generalno usmjereno prema EU i ka zadovoljavanju očekivanja EU, dok je informisanje građana zanemareno.

¹⁸ / Oblasti od posebnog rizika obuhvaćene su Akcionim planom za poglavlje 23, te Operativni dokument predstavlja Aneks Akcionog plana i obuhvata oblast javnih nabavki i privatizacije urbanizma, obrazovanja, zdravstva, lokalne samouprave i policije.

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Pooštavanje kriterijuma i veća preciznost u praćenju reformi od strane Evropske unije u svim pregovaračkim poglavljima, a naročito u oblasti vladavine prava, kao horizontalnom pitanju koje je preduslov uspješnosti svih drugih reformi, je u interesu građana i građanki Crne Gore.

Iskustvo zemalja koje su se pridružile EU u nekoliko posljednjih talasa proširenja (Mađarska, Bugarska, Rumunija, Poljska, Hrvatska) pokazuje da nakon pridruženja dolazi da zamora i zasićenja političkih elita i administracije, koje onda imaju mnogo manje sluha za demokratske standarde. Reforme, stoga, treba da dovedu do toga da je novi način funkcionisanja institucija novo „prirodno“ stanje, a ne isforsirano postupanje za statistiku Evropske komisije. Dosljedan monitoring i evaluacija reformi su alati za kontinuirano unapređivanje sprovođenja reformi i zbog toga im se mora posvetiti više pažnje. S tim u vezi neophodno je:

Započeti rad na reviziji akcionih planova za poglavlja 23 i 24, u kojima će, između ostalog, biti bolje formulisani indikatori uticaja koji omogućavaju praćenje efekata reformi, a ne samo njihovu realizaciju.

Objaviti Dinamički plan rada na privremenim i završnim mjerilima pregovaračkih poglavlja CG sa EU.

Vlada i ministarstva proaktivno da objavljuju non-paper (nezvanični izvještaj o stanju u oblasti pregovaračkih poglavlja 23 i 24), peer review izvještaje i tabele s bilansima rezultata.

Objaviti zapisnike sa svih sastanaka svih radnih grupa za pregovaračka poglavlja.

Formirati radnu grupu po uzoru na Tripartitnu komisiju, koja će se baviti usaglašavanjem statistike policije, tužilaštva i sudova.

Pregovaračka struktura treba da pokaže više fleksibilnosti za saradnju, a manje formalizma, te da uspostavi još jedan dodatni mehanizam učešća NVO u radnim grupama za pregovore, u svojstvu posmatrača, a ne punopravnog člana, posebno kada su na dnevnom redu pitanja kojima NVO mogu dati doprinos.

Članovima iz NVO omogućiti pristup svim relevantnim dokumentima za praćenje reformi u oblasti vladavine prava, uključujući analize eksperata EU.

Uporedo sa zvaničnim izvještajima, Vlada i ministarstva treba da pripremaju informaciju za građane o ključnim rezultatima i promjenama u oblasti vladavine prava napisanu jednostavnijim jezikom.

ANEKS 1:

Stepen realizacije ključnih mjera iz poglavlja 23, prema Vladinom izvještaju:

- Djelimično su primijenjena nova pravila za napredovanje i ocjenjivanje sudija i državnih tužilaca.
- U istom periodu bilo je ukupno 155 oduzetih predmeta sudijama, ali nijedan sudija nije izjavio prigovor na to što mu je oduzet predmet, pa nije bilo ni postupaka za utvrđivanje odgovornosti predsjednika sudova zbog nepoštovanja Zakona o sudovima u pogledu oduzimanja dodijeljenog predmeta.
- Modernizacija i racionalizacija pravosudne mreže, koja bi obuhvatila i smanjenje broja sudova i sudija, odložena je za mart 2019. godine.
- Nije utvrđen najmanji broj sudija koji bi opravdavao postojanje suda.
- Još uvijek nije obezbijedena ravnomjerna opterećenost sudija brojem i vrstom predmeta prema uspostavljenim standardima radnog opterećenja.
- U prekršajnim sudovima predmeti se ne dodjeljuje „slučajnom dodjelom”, putem PRIS-a.
- U istom periodu nije bilo postupaka protiv sudija i državnih tužilaca za povrede Etičkog kodeksa niti je ijedan sudija i tužilac razriješen.
- Protiv jednog sudije i jednog tužioca izrečena je disciplinska mjera.
- Prema podacima iz PRIS-a, broj zaostalih predmeta u sudovima (starijih od tri godine), 25. 6. 2017. godine, bio je 4202.

- Iako je Akcionim planom predviđena mjera „obezbijediti zaštitu svjedoka u predmetima ratnih zločina, u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku, u toku postupka i van postupka, u skladu sa Zakonom o zaštiti svjedoka“, nijedan svjedok još nije stekao povjerenje i zatražio zaštitu.
- Prema podacima iz Centralne kadrovske evidencije, broj državnih službenika odnosno namještenika kojima su izrečene disciplinske mjere je: pet za teži disciplinski prekršaj i dva za lakši disciplinski prekršaj.
- Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte, na sjednici koja je održana 17. 9. 2013. godine, donio je Zaključak kojim je obavezao resorna ministarstva da dostave sve zaključene privatizacione ugovore u cilju objedinjavanja i formiranja baze zaključenih privatizacionih ugovora. Do danas baza nije objavljena.
- U izvještajnom periodu procesuirana je jedna krivična prijava protiv jednog policijskog službenika zbog osnovane sumnje da je počinio koruptivno krivično djelo – zloupotreba službenog položaja.
- U periodu januar – jun 2017. u toku su istrage u vezi s korupcijom u MUP-u i UP u dva predmeta – sprovode se u saradnju sa SDT I ODT (predmet „Bosfor“ i predmet „Šekspir“).
- Nisu podnošene krivične prijave zbog korupcije na visokom nivou u MUP-u i UP.
- Kada je Skupština u pitanju, u izvještajnom periodu nije bilo kontrolnih saslušanja, nije bilo inicijative za otvaranje parlamentarne istrage, nije bilo podnijetih i razmotrenih interpelacija o radu Vlade.
- Nije bilo podnijetih predstavki građana Odboru za antikorupciju i nije bilo zakona koji su izmijenjeni kao posljedica korišćenja kontrolnih mehanizama u izvještajnom periodu.
- U periodu januar – jun 2017. godine nije bilo slučajeva oduzimanja imovinske koristi stečene krivičnim djelom na osnovu osuđujućih presuda u predmetima krivičnih djela korupcije.
- Nije riješen nijedan zaostali napad na medije..
- Još uvijek nije uspostavljen sistem za praćenje koruptivnih predmeta od krivične prijave do optužnice.

O INSTITUTU ALTERNATIVA (IA)

Djelujemo kao think tank, odnosno istraživački centar, i u svom radu se bavimo oblastima dobrog upravljanja, transparentnosti i odgovornosti. Oblasti u kojima radimo i ostvarujemo uticaj strukturisane su okviru programa: javna uprava, odgovorne javne fnansije, parlamentarni program i bezbjednost i odbrana. Na osnovu rada u okviru naših programa, bavimo se praćenjem procesa pregovora o članstvu u EU, uz aktivno učešće u radnim grupama za pregovaračka poglavlja 23 i 32. Naša posebna aktivnost je Škola javnih politika, koju organizujemo od 2012. godine. IA je licenciran od strane Ministarstva nauke kao naučno-istraživački institut 2013. godine.

www.institut-alternativa.org

www.mojgrad.me

www.mojauprava.me

www.mojnovac.me